

– Alle er enige om at et samisk kunstmuseum bør etableres, men ingenting skjer. Still No Sámi Dáiddamusea-kampanjen motsetter seg flere unnskyldninger, er budskapet i kampanjen. FOTO: RIDDODUOTTARMUSEAT OG NORDTING

– Alle kommer og alle går – og ingenting skjer

Markerer dobbelt jubileum med t-skjorte kampanje.

Med T-skjorter og slagordet «Still No Sámi Dáiddamusea» markerer RiddoDuottarMuseat og NORDTING et dobbelt jubileum.

– Det er fem år siden den nå legendariske museumspesifiserte «There Is No / Sámi DáiddamuseaX» åpnet i Romssa. Og det er 50 år siden drømmen om et eget samisk kunstmuseum først startet, med etableringen av Sámiid Vuorká-Dávvirat i Kárášjohka, forklarer RiddoDuottarMuseat og NORDTING i en pressemelding.

Kritiske spørsmål

T-skjortekampanjen lansert 15. februar er en videreføring av mu-

seumsperformansen «There Is No / Sámi DáiddamuseaX».

– Som med det opprinnelige prosjektet, er kampanjen mer en bare en sårt tiltrengt feiring av samisk kunst og duodji. Den er en strategisk forstyrrelse av de regjerende maktstrukturene i kultur- og museums Norge! T-skjortene vender en rekke søkende, kritiske spørsmål til nasjonen: Hva er årsaken til at samisk kulturuttrykk var (er) ekskludert fra nasjonale arenaer og fortellinger? Hvorfor var (er) samisk kunst og duodji nesten fraværende i samlingene til landets kunstmuseer? Hvordan var (er) det mulig at ordet «samisk» ikke finnes i vedtektene til blant annet Nasjonalmuseet og Nordnorsk kunstmuseum? Og hvordan forklarer vi at det fortsatt ikke finnes et samisk kunstmuseum?

Ingenting

Initiativtakerne viser til at Sápmi de siste 50 årene har sett en rekke mulighetsstudier, forprosjekter, utvalgsrapporter, Statsbygg-utredninger, stortingsmeldinger og kulturkomitéuttalelser fra både høyre- og venstreregjeringer.

– Alle er enige om at et samisk kunstmuseum bør etableres, men alle kommer og alle går – og ingenting skjer. Still No Sámi Dáiddamusea-kampanjen motsetter seg flere unnskyldninger, er budskapet i kampanjen.

BIRGITTE WISUR OLSEN

birgitte@sagat.no

DØDSFALL I SÁPMI

geir@sagat.no

NILS MATHIS GAUP

9732 Karasjok, reineier, født 22. mai 1956 i Måsøy, døde 8. februar 2022 i hjemmet, Rávdojok, Karasjok. Sønn av reinerer Klemet Persen Gaup/Máhte-Per-Lemet (1930-2009) fra Karasjok og hustru Kirsten Johnsdatter Turi/Lásse-Jon-Risten (1930-2014) fra Vullošnjárga i Karasjok (viet 1956 i Karasjok).

ODD ARNOLF HENRIKSEN

9730 Karasjok, pensjonist, fhv. reinerer, født 11. august 1943 i Karasjok, døde 10. februar 2022. Sønn av småbruker/reinerer Nils Henrik Alfred Henriksen/Heandarát-Ándde-Álfred (1919-1982) fra Båteng i Tana og hustru Berit Anna Petersdatter Guttrom/Heaikka-Biehttár-Biret Anne (1920-2017) fra Lágessduottar/Karasjok (viet 1942 i Tana).

AUD LILLIAN JOHNSEN

9804 Vadsø, pensjonist, født 12. desember 1942 i Nyhavn, Vadsø, døde 11. februar 2022. Datter av fisker/småbruker Johan Richard Niskavara (1891-1959) fra Skallelv i Vadsø og hustru Grethe

Karoline Helistø (1900-1977) fra Golnes i Vadsø (viet 1939 i Vadsø).

WILLY MALVIN JAKOBSEN

9590 Hasvik, pensjonist, født 30. august 1953 i Hasvik, døde 12. februar 2022. Sønn av fisker Arthur Jakobsen (1912-1981) fra Børfjord i Hasvik og hustru Lilly Elise Larsen (1919-1983) fra Nordreisa (viet 1942 i Hasvik).

TORVEIG JOHANNE PLEYM / DOKKA

9803 Vadsø, pensjonist, født 18. mai 1931 i Ropelv, Sør-Varanger, døde 13. februar 2022. Datter av fisker/arbeider Johannes Benoni Basma (1904-1961) fra Krampenes i Vadsø og hustru Tordis Terese Fredrikke Gade (1906-1985) fra Ropelv, Sør-Varanger (viet 1930 i Sør-Varanger).

LEIF GUNNAR PETERSEN

9841 Tana, pensjonist, fhv. fisker, født 10. mai 1948 i Hol, Vestvågøy, døde 14. februar 2022.

LEDER

Reelle forhandlinger eller statlig diktat?

Norske Reindrifsamers Landsforbund (NRL) og staten er nå blitt enige om en ny reindrifsavtale for 2022/23.

Den innværende avtalen har en ramme på 164,5 millioner kr. På forhånd hadde NRL krevd en økning på nær 61 millioner kr, tilsvarende 37 % økning.

Statens åpningstilbud var på skarve 4,25 millioner kr, tilsvarende en nominell økning på vel 2,5 %. Men reelt sett ville dette ha betydd et kutt, ettersom konsumprisindeksen steg med 5,3 % i 2021.

Vi har tidligere karakterisert statens opprinnelige tilbud som uventa knuslet. Spesielt fordi Solberg-regjeringas fjerning av diskriminerende skatte- og avgiftsregler faktisk ble brukt som alibi for å kutte i overføringene.

Vi mener det ville vært direkte juks av Støre-regjeringa å bruke oppheving av en skatte- og avgiftsmessig forskjellsbehandling mellom reindrift og landbruk som begrunnelse for å kutte i overføringene. Effekten ville altså ha blitt at reindriften sjøl måtte finansiere denne likestillinga som Solberg-regjeringa prisverdig nok fikk gjennomført. Altså en ny diskriminerende urimelighet.

Man er ikke bare gjerrig, men også taktisk ufin i forhold til forhandlingsinstituttet

Heldigvis besnnet staten seg da forhandlingene startet. Det omforente resultatet som nå ligger på bordet, gir en økning på 15,5 millioner kr, fra 164,5 til 180 millioner kr. Dette gir en økning på vel 9,4 %, altså 4,1 % mer enn prisstigninga. Dermed blir det altså en liten realvekst, og det er bra, særlig når utgangspunktet var kutt.

Vi vil særlig fremheve at de direkte tilskuddene til reindrifstøtterne nå øker med 11 millioner kr. Særlig positivt er det også at man har avsatt midler til et prosjekt om hets og rasisme mot reindrifstøttere. Det er dessverre ikke bare den globale oppvarminga som truer, men også den mer lokale oppvarminga i hetsnivået.

Samtidig gjør vi oss våre tanker om hvordan staten opptrer i forhandlinger med denne urfolksnæringa. Når staten som utgangspunkt kommer med et null-tilbud – eller kutt-tilbud, er man ikke bare gjerrig, men også taktisk ufin i forhold til forhandlingsinstituttet.

Dette fordi statens første tilbud normalt blir vedtatt i Stortinget, om ikke partene blir enige om noe annet. Dette medfører naturlig nok et massivt statlig press på forhandlingsmotparten. Man kan da spørre seg om det er reelle forhandlinger når staten i praksis nærmest dikterer «bli enig med oss, eller sitt igjen med ingenting».

Ságat er avisa for den samiske befolkning og de samiske distrikter (Sápmi). Avisa er partipolitisk nøytral.

Ságat arbeider etter Redaktørplakaten og Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale, oppfordres til å kontakte redaksjonen.

VÁLDODOAIMMATEADDJI/
SJEFREDAKTØR:
GEIR WULFF

ØBASDOAIMMATEADDJI/
NYHETSREDAKTØR:
LARS BIRGER PERSEN

DOAIMMATUSHOAVDA/
REDAKSJONSSJEF:
IRENE ANDERSEN